

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის
2025 წლის
სამოქმედო გეგმა

I - მაკროეკონომიკური ანალიზი და ფისკალური პოლიტიკა

1.1 მაკროეკონომიკური პროგნოზების ანალიზის გაუმჯობესება და ანალიტიკური ინფორმაციის გაზრდა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: კვარტალური პროგნოზირების მოდელზე (QPM) მუშაობა, ეკონომიკური აქტივობის გაფართოებული ანალიტიკური პროდუქტები, გაუმჯობესებული პროგნოზი, მაკროეკონომიკური ანალიზით მიღებული შედეგები, მონაცემთა დამუშავების გაფართოებული ცენტრალიზებული სისტემა

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.2 ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების შესახებ ანალიტიკური ინფორმაციის მომზადება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: ფინანსთა სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე განთავსებული პერიოდული ინფორმაცია ეკონომიკური მდგომარეობის შესახებ

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.3 მაკროეკონომიკური კვლევითი ნაშრომების გამოქვეყნება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: ფინანსთა სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე განთავსებული კვლევითი ნაშრომები

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.4 ეკონომიკის განვითარებაზე მოქმედი შოკების ანალიზი, სცენარების შედგენა და მაკროეკონომიკური რისკების შეფასება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: მაკროეკონომიკური რისკების განახლებული ანალიზი, DSGE მოდელის გამოყენებით სხვადასხვა პოლიტიკური სცენარის ანალიზი

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.5 სტრეს-ტესტების ანალიზი

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: DSGE მოდელის გამოყენებით სხვადასხვა სტრეს-ტესტის ანალიზი

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.6 საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი რეკომენდაციების მომზადება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის დოკუმენტი, ეკონომიკური რეფორმის პროგრამების (ERP) დოკუმენტის მომზადება

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.7 სოციალურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილებების შეფასებასა და სტრატეგიების შემუშავებაში მონაწილეობა მაკროეკონომიკური პროგნოზირების კუთხით

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: სოციალურ-ეკონომიკურ გადაწყვეტილებათა გავლენა მაკრო-ფისკალური მაჩვენებლებზე

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.8 ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესების მიზნით სტრატეგიის დამუშავების კოორდინაცია და საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობის კოორდინაცია

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: სტრატეგიის საბოლოო ვერსიის შემუშავება

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.9 საგადასახადო დანახარჯების შესაფასებლად მონაცემების დამუშავება და ანალიზი, შეფასების არეალის გაზრდა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: საგადასახადო დანახარჯების შეფასების ანალიზის მომზადება, საგადასახადო დანახარჯების გავლენის შეფასების ანგარიშის შემუშავება

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

2.1 ერთიანი და სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლების პროგნოზების მომზადება, ბიუჯეტის შემოსავლების პროგნოზების არსებული მეთოდოლოგიის დახვეწა და ალტერნატიული მეთოდოლოგიის შემუშავება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: გაუმჯობესებული პროგნოზი, ალტერნატიული მეთოდოლოგიის გაუმჯობესება

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

2.2 სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სამუშაოთა ორგანიზება და მონაცემთა გავრცელება ქვეყანაში მიღებული სტატისტიკური მეთოდოლოგიით და საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციათა გათვალისწინებით. ევროპული აღრიცხვის სტანდარტის (ESA) და ევროპის სტატისტიკური სტრუქტურების მუშაობის სპეციფიკის გაცნობა და ამ მიმართულებებით ადამიანური შესაძლებლობების და ცნობიერების ამაღლება.

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: გამოქვეყნებული ანგარიშები

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

II - ბიუჯეტირება

1. ბიუჯეტის მართვის სრულყოფა

1.1 წლიური ბიუჯეტის კანონის შემუშავება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი, მაკროეკონომიკური ანალიზის და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი, სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: მხარჯავი დაწესებულებები, სახელმწიფო აუდიტის სამსახური, საქართველოს მთავრობა, საქართველოს პარლამენტი)

შესრულების მაჩვენებელი: მომზადებულია 2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტი და საქართველოს პარლამენტში წარდგენილია კანონმდებლობით განსაზღვრულ ვადაში;

სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტი შესაბამისობაშია კანონმდებლობით განსაზღვრულ ფისკალურ პარამეტრებთან.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.2 საშუალოვადიანი დაგეგმვის ეფექტურობის გაზრდა (MTEF)

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი, მაკროეკონომიკური ანალიზის და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: მხარჯავი დაწესებულებები, საქართველოს მთავრობა, საქართველოს პარლამენტი)

შესრულების მაჩვენებელი: მომზადებულია 2025-2028 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტი და წარდგენილია საქართველოს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტისთვის.

2026-2029 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტის მომზადების მიზნით შემუშავებულია საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი, რომელიც განსაზღვრავს დანართების ფორმებს, რომლის მიხედვითაც მხარჯავი დაწესებულებების, ავტონომიური რესპუბლიკების ხელისუფლების ორგანოებისა და ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოების (გარდა ავტონომიური რესპუბლიკების შემადგენლობაში შემავალი ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისა) მიერ ეტაპობრივად წარმოდგენილი უნდა იქნეს ინფორმაცია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში. აღნიშნულ დანართებში გათვალისწინებულია საქართველოს, როგორც ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნის მიერ ევროკომისიისთვის წარსადგენი „საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების“ (Economic Reform Program) პროგრამის დოკუმენტის მომზადების მეთოდოლოგიის მოთხოვნები.

2026-2029 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტის პირველადი და გადამუშავებული ვარიანტები მომზადებულია და წარდგენილია საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტისათვის კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში და შესაბამემა კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

2026-2029 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტი შემუშავებულია, საქართველოს, როგორც ევროკავშირის წევრობის კანდიდატი ქვეყნის მიერ ევროკომისიისთვის წარსადგენი „საშუალოვადიანი ეკონომიკური რეფორმების“ (Economic Reform Program) პროგრამის დოკუმენტის მომზადების მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით.

საშუალოვადიან პერიოდში მთავრობის შემოსულობებისა და გადასახდელების პროგნოზები მომზადებულია არსებული პოლიტიკის და პოლიტიკის ცვლილების შემთხვევაში და შესაბამისი ინფორმაცია ასახულია 2026-2029 წლების ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტში.

წინა პერიოდის საშუალოვადიანი პარამეტრებისგან გადახრის გამომწვევი მიზეზების თაობაზე მომზადებულია ინფორმაცია და თან ახლავს 2026 წლის ბიუჯეტის პროექტის პაკეტს თანდართულ მასალებთან ერთად, რომელიც წარედგინება საქართველოს პარლამენტს.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.3 პროგრამული ბიუჯეტის გაუმჯობესების ხელშეწყობა სახელმწიფო და ადგილობრივ დონეზე

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: მხარჯავი დაწესებულებები, მუნიციპალიტეტები, დონორები)

შესრულების მაჩვენებელი:..

პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდოლოგია დამტკიცებულია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით.

ჩატარებულია ტრენინგები და სამუშაო შეხვედრები სამინისტროების და მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებისთვის.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.4 პროგრამების ეფექტიანობის შეფასება (Spending Review)

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: შერჩეული საპილოტე სამინისტროები, ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროს აკადემია).

შესრულების მაჩვენებელი: ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროს აკადემიის ჩართულობით OECD-ის ექსპერტების დახმარებით: შეხვედრების ჩატარება პროცესში ჩართულ უწყებებთან; საპილოტე რეჟიმში შერჩეული ერთი პროგრამის ეფექტიანობის შეფასების (Spending Review) დოკუმენტის მომზადება და შემუშავებული წინადადებების განხილვა შესაბამის ჩართულ მხარეებთან; პროცესის მარეგულირებელი ჩარჩოს პროექტის შემუშავება.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

1.5 საბიუჯეტო დოკუმენტაციის ფისკალური მართვის პრინციპებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: მაკროეკონომიკური ანალიზის და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი, სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი)

შესრულების მაჩვენებელი: ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების (BDD) დოკუმენტში და საბიუჯეტო დოკუმენტაციაში, როგორც დასაგეგმი, ისე შესრულების შესახებ ინფორმაციაში ფისკალურ დისციპლინასთან შესაბამისობის შესახებ ინფორმაციის ასახვა.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.6 საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის ერთიანი ციკლის ჩამოყალიბება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი, ფისკალური რისკების მართვის დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: მაკროეკონომიკური ანალიზის და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტი, სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი, მხარჯავი დაწესებულებები, საქართველოს მთავრობა, საქართველოს პარლამენტი, დონორები)

შესრულების მაჩვენებელი: მხარჯავი დაწესებულებების მიერ წარმოდგენილი ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების შეფასება ხორციელდება საინვესტიციო პროექტების შეფასების მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების შესასრულებლად საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში შექმნილი სამუშაო ჯგუფის მიერ საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის მეთოდოლოგიის შესაბამისად, მათ შორის გათვალისწინებულია პროექტების ზეგავლენა კლიმატის ცვლილების საკითხებზე და გენდერული ასპექტები.

ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტები, რომლებიც ასახულია სახელმწიფო ბიუჯეტში და საშუალოვადიან ჩარჩოში შეფასებულია საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის მეთოდოლოგიის შესაბამისად.

მხარჯავი დაწესებულებების და მუნიციპალიტეტების შესაბამისი თანამშრომლებისთვის ჩატარებულია ტრენინგები საერთაშორისო პარტნიორების მხარდაჭერით.

სსიპ - საფინანსო-ანალიტიკურ სამსახურთან თანამშრომლობით დანერგულია საინვესტიციო პროექტების მართვის ელექტრონული სისტემა (ePIM). შემუშავებულია დამატებითი ფუნქციონალი სისტემაში კლიმატის ცვლილების საკითხების (პროექტების ადგილმდებარეობა, ასევე არსებობს შერბილების და ადაპტაციის ღონისძიებების შეფასების შესაძლებლობა) ასახვის მიზნით.

2025 წლის განმავლობაში ახალი საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების წინასწარი შეფასება და საბოლოო შერჩევა განხორციელებულია ელექტრონული სისტემის მეშვეობით.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.7 წლიური და კვარტალური ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება, მაკონტროლებლის წინაშე ანგარიშვალდებულების გაძლიერება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: მხარჯავი დაწესებულებები, სახელმწიფო აუდიტის სამსახური, საქართველოს პარლამენტი)

შესრულების მაჩვენებელი: 2024 წლის ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიში მომზადებულია და წარდგენილია საქართველოს მთავრობისთვის და საქართველოს პარლამენტისთვის კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში. შესრულების ანგარიში მოიცავს ფისკალური წესების შესახებ განმარტებებს, დაგეგმილ და მიღწეულ მიზნებს და განმარტებებს განსხვავებების შესახებ. წლიური ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშთან ერთად მომზადებულია ინფორმაცია წინა წლის ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშზე სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის რეკომენდაციების გათვალისწინების თაობაზე.

2025 წლის ბიუჯეტის კვარტალური ანგარიშები საქართველოს პარლამენტისთვის წარდგენილია კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში და შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობის არსებულ მოთხოვნებს;

6 თვის ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშთან ერთად მომზადებულია ინფორმაცია ბიუჯეტის შესრულების შუალედური მიმოხილვის შესახებ და წარდგენილია საქართველოს პარლამენტისთვის;

მომზადებულია სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშზე სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის რეკომენდაციების გათვალისწინების შესახებ სამოქმედო გეგმა დადგენილი წესის შესაბამისად. აღნიშნული სამოქმედო გეგმებით გათვალისწინებული სახელმწიფო აუდიტის რეკომენდაციების ანალიზი.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.8 საბიუჯეტო პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: სახელმწიფო ბიუჯეტის მხარჯავი დაწესებულებები, საქართველოს მთავრობა, საქართველოს პარლამენტი, დონორები)

შესრულების მაჩვენებელი: ღია ბიუჯეტის კვლევის (Open Budget Survey) მიხედვით ყველა ძირითადი საბიუჯეტო დოკუმენტაცია ხელმისაწვდომია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდზე (www.mof.ge) კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში.

2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის მოქალაქის გზამკვლევი გამოქვეყნებულია ვებ-გვერდზე. მომზადებულია ქვეყნის ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულების დოკუმენტის და შესრულების ანგარიშების მოკლე გზამკვლევები, რომელიც ხელმისაწვდომია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდზე.

ბიუჯეტის მომზადების პროცესში მოქალაქეთა ჩართულობის პლატფორმა (eBTPS.mof.ge) ფუნქციონირებს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდზე, რომლის საშუალებით მოქალაქეებს შესაძლებლობა აქვთ მონაწილეობა მიიღონ ბიუჯეტის დაგეგმვის პროცესში. შესაბამისად, მომზადებულია ანგარიში წლის განმავლობაში ბიუჯეტის გამჭვირვალობის მიმართულებით განხორციელებული ღონისძიებებისა და მოქალაქეთა ჩართულობის შესახებ და გამოქვეყნებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდზე.

საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება და საერთაშორისო პარტნიორებთან თანამშრომლობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობის და მოქალაქეთა ჩართულობის მიმართულებით.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.9 მუნიციპალიტეტების მიერ ფინანსების მართვის გაუმჯობესება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: მუნიციპალიტეტები, დონორები)

შესრულების მაჩვენებელი: ხორციელდება მუნიციპალიტეტების ხელშეწყობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და მუნიციპალიტეტებს შორის გაფორმებული ურთიერთანამშრომლობის მემორანდუმით გათვალისწინებული 2025 წლის განმავლობაში განსახორციელებელი პირობების შესრულების მიზნით, საერთაშორისო პარტნიორების მხარდაჭერით. ურთიერთანამშრომლობის მემორანდუმების გაფორმება იმ მუნიციპალიტეტებთან, რომლებიც ხელმეორედ შეფასდება PEFA-ს ინდიკატორების გამოყენებით, მათი ფინანსების მართვის გაუმჯობესების მიზნით (არანაკლებ 20 მუნიციპალიტეტი).

გაანალიზებულია და შეფასებულია 2017-2018 წლებში შეფასებული 5-მდე მუნიციპალიტეტის საჯარო ფინანსების მართვა სახელმწიფო ხარჯების და ფინანსური ანგარიშვალდებულების შეფასების (Public Expenditure and Financial Accountability Assessment at sub-national level (PEFA)) მეთოდოლოგიის მიხედვით.

გაფორმებულია ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები 2022-2024 წლებში ხელმოწერულ შეფასებულ 25 მუნიციპალიტეტთან.

პერიოდი: მარტი-დეკემბერი

1.10 საბიუჯეტო პროცესის მხარდაჭერა შესაბამისი კანონმდებლობის სრულყოფით

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი, იურიდიული დეპარტამენტი (ჩართული მხარეები: სახელმწიფო ბიუჯეტის მხარჯავი დაწესებულებები, საქართველოს მთავრობა, საქართველოს პარლამენტი)

შესრულების მაჩვენებელი: საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის ფარგლებში დაგეგმილი ღონისძიებები მხარდაჭერილია შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტებით.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.11 სტრატეგიულ მიმართულებებსა და ბიუჯეტს შორის კავშირების გაძლიერება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საბიუჯეტო დეპარტამენტი, საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური (ჩართული მხარეები: სახელმწიფო ბიუჯეტის მხარჯავი დაწესებულებები)

შესრულების მაჩვენებელი: ბიუჯეტის მართვის ელექტრონულ სისტემაში (ebudget) მხარჯავი დაწესებულებები აკავშირებენ მათ მიერ განსახორციელებელ პროგრამებს/ქვეპროგრამებს პოლიტიკის კლასიფიკატორთან/კლასიფიკატორებთან (SDG, გენდერული თანასწორობა, კლიმატის ცვლილება, ადამიანური კაპიტალის მიზნები და სხვა).

ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროგრამების/ქვეპროგრამების დაკავშირება სამთავრობო სექტორულ სტრატეგიებთან. მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები/ქვეპროგრამები დაკავშირებულია საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებულ სამთავრობო სტრატეგიებთან პოლიტიკის კლასიფიკატორის მეშვეობით და აღნიშნული ინფორმაცია ასახულია 2026 წლის პროგრამული ბიუჯეტის დანართში. ამ მიზნით ჩატარებულია შეხვედრები შესაბამის უწყებებთან.

ბიუჯეტით გათვალისწინებული პროგრამების/ქვეპროგრამების დაკავშირება კლიმატის ცვლილების კლასიფიკატორთან. მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები/ქვეპროგრამები დაკავშირებულია კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის კლასიფიკატორის მეშვეობით და აღნიშნული ინფორმაცია ასახულია 2026 წლის პროგრამული ბიუჯეტის დანართში.

ბიუჯეტით გათვალისწინებულ პროგრამებში/ქვეპროგრამებში გენდერული ასპექტების ასახვა. ყველა სამინისტროს მიერ იდენტიფიცირებულია გენდერულად მგრძობიარე პროგრამები/ქვეპროგრამები და დაკავშირებულია გენდერული თანასწორობის პოლიტიკის კლასიფიკატორთან, რომელიც ასახულია 2026 წლის პროგრამული ბიუჯეტის დანართში.

საერთაშორისო პარტნიორების (UN WOMAN, WB) ჩართულობით შერჩეულია საპილოტე სამინისტროები და ჩატარებულია სამუშაო შეხვედრები კლიმატის ცვლილების და გენდერული ასპექტების ბიუჯეტში გათვალისწინების მიზნით (tagging).

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

III - მთავრობის ვალის მართვა

1. მთავრობის ვალის მართვის საშუალო ვადიანი სტრატეგიის განახლება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: განახლებულია და ფინანსთა სამინისტროს ვებგვერდზე გამოქვეყნებულია მთავრობის ვალის მართვის საშუალო ვადიანი სტრატეგია 2026-2029 წლებისთვის.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

2. სახელმწიფო ვალის შესახებ კანონის განახლება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: განახლებულია და საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოებულია საქართველოს კანონი სახელმწიფო ვალის შესახებ.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

3. მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება

3.1. ვალდებულებების მართვის ოპერაციების აქტიური გამოყენება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე რეგულარულად გამოყენებულია გაცვლის (Switch) და გამოსყიდვის (Buyback) ოპერაციები.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

3.2 პირველადი დილერების საპილოტე პროგრამის გაფართოება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: პირველადი დილერების პროგრამის შეფასების შედეგების გათვალისწინებით პროგრამაში ჩართულია დამატებითი სახაზინო ფასიანი ქაღალდი.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

3.3 მთავრობის ვალის წლიური ანგარიშის განახლება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახელმწიფო ვალის მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: განახლებულია და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებგვერდზე გამოქვეყნებულია მთავრობის ვალის 2024 წლის ანგარიში.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

IV- საგადასახადო და საბაჟო საკითხები

1. საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება

1.1 ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან საგადასახადო კანონმდებლობის ჰარმონიზება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საგადასახადო და საბაჟო პოლიტიკის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი:

- საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ცვლილებების პროექტზე მუშაობის დასრულება 2003 წლის 27 ოქტომბრის საბჭოს 2003/96/EC დირექტივასთან ევროკავშირის ფარგლებში ენერგოპროდუქტებისა და ელექტროენერჯის დაბეგვრის ჩარჩოს რესტრუქტურის შესახებ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის ჰარმონიზაციის მიზნით.
- საგადასახადო კოდექსის ცვლილებების პროექტზე მუშაობის დასრულება საგადასახადო კანონმდებლობის ევროპის საბჭოს 2006 წლის 28 ნოემბრის 2006/112/EC დირექტივასთან შემდგომი დაახლოების მიზნით.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.2 საგადასახადო კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საგადასახადო და საბაჟო პოლიტიკის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი:

- საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შესაბამისი ცვლილებების განხორციელება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.
- ციფრული ეკონომიკის დაბეგვრასთან დაკავშირებით OECD-ის მიერ შემუშავებული ორსვეტიანი გეგმის მეორე სვეტით გათვალისწინებული წესების დანერგვა.
- დავის განმხილველი ორგანოს გადაწყვეტილების ან საგადასახადო ორგანოს მიერ გადასახადის გადამხდელთა დაბეგვრის არსებული პრაქტიკის ანალიზის საფუძველზე, საგადასახადო კანონმდებლობის ნორმის გამოყენების შესახებ, საჯარო გადაწყვეტილებების გამოცემა.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.3 საბაჟო კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საგადასახადო და საბაჟო პოლიტიკის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი:

ევროკავშირის საბაჟო კანონმდებლობასთან საქართველოს შესაბამისი კანონმდებლობის შედარების დოკუმენტის მომზადება, რომელშიც დეტალურად იქნება ასახული სხვაობა აღნიშნულ კანონმდებლობებს შორის

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.4. საერთაშორისო საგადასახადო პოლიტიკის სრულყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: საგადასახადო და საბაჟო პოლიტიკის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: „შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობისა და გადასახადებისთვის თავის არიდების აღკვეთის შესახებ" შეთანხმებების დადების/არსებული შეთანხმებების განახლების მიზნით კანონით განსაზღვრული შესაბამისი პროცედურების განხორციელება.

საფინანსო ინფორმაციის ავტომატურ გაცვლასთან (CRS) დაკავშირებით შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების პროექტის მომზადება/მიღება.

ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის და დიდი ოცეულის (OECD /G 20) დასაბეგრი ბაზის შემცირებისა და მოგების გადატანის (BEPS) სამოქმედო გეგმის ფარგლებში შემუშავებული 4 მინიმალური სტანდარტის დანერგვის/შემდგომი მონიტორინგის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

OECD-ის რეკომენდაციის შესაბამისად, ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის და დიდი ოცეულის (OECD /G 20) BEPS-ის სამოქმედო გეგმის მე-15 ღონისძიების ფარგლებში შემუშავებული „საგადასახადო შეთანხმებებთან დაკავშირებული ღონისძიებების დანერგვის შესახებ დასაბეგრი ბაზის შემცირებისა და მოგების გადატანის აღკვეთის მიზნით“ მრავალმხრივი კონვენციის წარმატებით იმპლემენტაციის მიზნით შესაბამისი ქვეყნებთან სინთეზირებული ტექსტების მომზადება და გამოქვეყნება.

ციფრული ეკონომიკის დაბეგვრასთან დაკავშირებით OECD-ის მიერ შემუშავებული პირველი და მეორე სვეტის (Pillar 1 and Pillar 2) შესახებ მიღებული შეთანხმებების ეტაპობრივი იმპლემენტაციის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

2. კანონთან შესაბამისობის სფეროში არსებული საგადასახადო რისკების მართვის პროცესის გაძლიერება

2.1 კანონშესაბამისობის გეგმით განსაზღვრულ პრიორიტეტულ მიმართულებებზე მიზნობრივი ღონისძიებების განხორციელება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

2025 წლის კანონშესაბამისობის გაუმჯობესების გეგმით განსაზღვრული პრიორიტეტული მიმართულებით დაგეგმილი აქტივობები შესრულებულია:

- ✓ ვაჭრობის დარგის, გადახდის წყაროსთან დაკავებული გადასახადების, სამშენებლო საქმიანობისა და მსხვილი გადასახადის გადამხდელის მიმართულებებით;
- ✓ მსხვილ გადამხდელთა პროგრამის საქმისწარმოების ელექტრონული მოდული ფუნქციონირებს სატესტო რეჟიმში;
- ✓ ძირითად გადასახადებში დეკლარაციების სისწორის ავტომატური კონტროლის სისტემა ფუნქციონირებს სატესტო რეჟიმში ან/და დანერგილია;
- ✓ საგადასახადო დეკლარაციის წინასწარი შევსების მექანიზმის დანერგვის მიზნით საინიციატივო და შესაბამისი საკანონმდებლო წინადადებები მომზადებულია.
- ✓ საგადასახადო მონიტორინგის დეპარტამენტის ფუნქციების მოდერნიზაციის საინიციატივო წინადადებები მომზადებულია;
- ✓ ქცევითი მიდგომების გამოყენებით ჩასატარებელი ექსპერიმენტის და შედეგების გასაზომად საჭირო პროცედურები განხორციელებულია;
- ✓ კანონშესაბამისობის არანაკლებ 2 პროგრამის შეფასების საჭიროებები იდენტიფიცირებულია და შეფასება განხორციელებულია;
- ✓ გადასახადის გადამხდელის ქცევის რეიტინგის მოდულისთვის იდენტიფიცირებულია ინდიკატორის ახალი კრიტერიუმ(ებ)ი და მოდულის ხელმისაწვდომობის ჭრილში პოპულაცია გაფართოებულია;
- ✓ სასაქონლო მატერიალური ფასეულობების დავალებების მართვის ელექტრონული მოდული ფუნქციონირებს რეალურ გარემოში;
- ✓ საგადასახადო შემოწმების საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის (CMS) გაუმჯობესების წინადადებები შემუშავებულია და რეალიზებულია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

2.2 პირველადი საგადასახადო დოკუმენტების მოდერნიზაცია

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ მომსახურების გაწევის ნაწილში პირველადი საგადასახადო დოკუმენტების ელექტრონული გამოწერის შესაძლებლობა დანერგილია (მათ შორის დღგ-ს არგადამხდელისთვის);
- ✓ ინიცირებულია და დამტკიცებულია საჭირო საკანონმდებლო ცვლილებები;
- ✓ განხორციელებულია პროგრამული უზრუნველყოფა;
- ✓ ელექტრონული ავანსის ანგარიშ-ფაქტურების განაშთვა განხორციელდება ფაქტურაშივე.
- ✓ გადასახადის გადამხდელებთან საინფორმაციო შეხვედრები გამართულია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

2.3 საქონლის/მომსახურების აღრიცხვის უნიფიცირებული სისტემის დანერგვა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ქვეყანაში საქონლის/მომსახურების აღრიცხვის უნიფიცირებული სისტემის შექმნის შესაძლებლობების შეფასების ანგარიში შემუშავებულია;
- ✓ სათანადო საკანონმდებლო ცვლილებები მომზადებულია;
- ✓ დაინტერესებული მხარეების ინფორმირების ღონისძიებები განხორციელებულია;
- ✓ სათანადო პროგრამული უზრუნველყოფა განხორციელებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

2.4 მცირეფასიანი საქონლის იმპორტის ადმინისტრირების გაუმჯობესება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ მცირეფასიანი საქონლის იმპორტის დაბეგვრის საერთაშორისო პრაქტიკისა და ადგილობრივი ბიზნეს მოდელის შესწავლის საფუძველზე შერჩეულია საქართველოსთვის ადმინისტრირების ოპტიმალური ვარიანტი;
- ✓ საჭირო საკანონმდებლო ცვლილებები მომზადებულია;
- ✓ დაინტერესებული მხარეების ინფორმირების ღონისძიებები განხორციელებულია;
- ✓ ახალი IT პროდუქტ(ებ)ის შემუშავების ან არსებულის გაუმჯობესებაზე საინიციატივო წინადადებები მომზადებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

2.5 სუბიექტის ლიკვიდაცია/რეორგანიზაციისას შემოსავლების სამსახურში არსებული პროცესების მოდერნიზაცია

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ საჭირო საკანონმდებლო ცვლილებები ინიცირებულია;
- ✓ მესამე მხარესთან ინფორმაციის გაცვლის ავტომატიზაცია უზრუნველყოფილია;
- ✓ ბიზნესის პროცესისთვის საჭირო პროგრამული მოდულების ლოგიკები შემუშავებულია;
- ✓ ბიზნესის პროცესისთვის საჭირო პროგრამული უზრუნველყოფა შექმნილია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

2.6 შეღავათიანი სტატუსებისა და სპეციალური დაბეგვრის რეჟიმების მონიტორინგის პროგრამა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ შეფასებული ბიზნეს პროცესის საფუძველზე საჭირო ცვლილებები უზრუნველყოფილია;
- ✓ შეფასებული სამართლებრივი გარემოს საფუძველზე და საჭირო ცვლილებები უზრუნველყოფილია საკანონმდებლო აქტებში;
- ✓ მონიტორინგის ეფექტური სისტემა შექმნილი და დანერგილია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

3. საბაჟო რისკების მართვისა და წინასწარი ინფორმაციის გაცვლის სისტემის განვითარება

3.1 NMSW - ეროვნული საზღვაო ერთი ფანჯრის პრინციპის დანერგვა (სისტემაში გაერთიანება)

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ სისტემა დანერგილია და იდენტიფიცირებული ინფორმაცია საბაჟო ორგანოსთვის ხელმისაწვდომია.

პერიოდი: იანვარი - მარტი

3.2 წარმოშობის სერტიფიკატების პროგრამული მოდულების დანერგვა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ წარმოშობის სერტიფიკატების გაცემის ახალი პროგრამული მოდული დანერგილია შემდეგი მიმართულებებით:
 - წარმოშობის სერტიფიკატ CT1-ის გაცემა;
 - არაპრეფერენციული წარმოშობის სერტიფიკატის გაცემა ;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

3.3 მანქანური სწავლების და რობოტიზაციის ტექნოლოგიის გამოყენებით საბაჟო პროცესების ავტომატიზაცია

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ყვითელ დერეფანში მოხვედრილ ტვირთებზე დარიცხული გადასახდელების ვალდებულების გადახდის ავტომატური შემოწმების/დადასტურების სისტემა დანერგილია;
- ✓ პროცესები ავტომატიზებულია შემდეგ მიმართულებებზე:
 - ექსპორტის დეკლარაციების ავტომატური შევსება/რეგისტრაცია;
 - საქონლისა და სატრანსპორტო საშუალების აღრიცხვის მოწმობის კონტროლიდან მოხსნა
 - გაფორმების ეკონომიკურ ზონებში გამოსაცხადებელი სატრანსპორტო საშუალებების გამოცხადება და საბაჟო ფორმალობების დასრულება;
 - საბაჟო საწყობებში არსებული სატრანსპორტო საშუალებების აღრიცხვა/კონტროლი.
- ✓ საბაჟო ზედამხედველობისა და კონტროლის პროცედურების კატალოგი და კონტროლის პროცედურების პრიორიტეტიზაციის დოკუმენტი შემუშავებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

3.4 საფოსტო გზაზე გადამდგომი საქონლის მიმართ საბაჟო ზედამხედველობის, საბაჟო კონტროლისა და საბაჟო ფორმალობების გაუმჯობესება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ საფოსტო გზაზე გადამდგომი საქონლის გადაადგილების პროცედურები შესწავლილია, ხარვეზები იდენტიფიცირებული და აღმოფხვრილია;
- ✓ შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები ინიცირებულია;
- ✓ საგადასახადო ადმინისტრირების საინფორმაციო სისტემაში არსებული მოდულების ცვლილების/განახლების პროგრამული უზრუნველყოფის ტექნიკური დოკუმენტი მომზადებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

3.5 საბაჟო მიმართულებით წინასწარი ინფორმაციის გაცვლის სისტემის განვითარება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ სარკინიგზო ტრანსპორტით გადაადგილებული საქონლის შესახებ საბაჟო ინფორმაციის გაცვლა თურქეთთან და აზერბაიჯანთან ხორციელდება სატესტო რეჟიმში;
- ✓ სახმელეთო ტრანსპორტით გადაადგილებული საქონლის შესახებ საბაჟო ინფორმაციის გაცვლა თურქეთთან ხორციელდება სატესტო რეჟიმში.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

4. საგადასახადო დავალიანების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

4.1 საგადასახადო დავალიანების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ვალის მართვის პროცესების დავალებების მართვის პროგრამული მოდულები ფუნქციონირებს რეალურ გარემოში;
- ✓ დროებით ამოუღებადი დავალიანების მქონე საწარმოების დამფუძნებელთა და მათ მიერ დაფუძნებული კომპანიების იდენტიფიცირების პროგრამული მოდული ფუნქციონირებს რეალურ გარემოში;
- ✓ დოკუმენტის საჯაროდ გავრცელების წესისა და გამოქვეყნების პროცედურები ავტომატიზებულია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

5. დაინტერესებულ პირთა საჭიროებაზე მორგებული სერვისების განვითარება

5.1 შემოსავლების სამსახურის სერვისების ოპტიმიზაცია

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ სერვისების გამოყენების სახელმძღვანელოები/ვიდეო გიდები სერვისების 80%-ზე შემუშავებულია;
- ✓ სერვისის მიწოდების სახელმძღვანელოები და ბიზნეს პროცესის რუკები სერვისების 80%-ზე შემუშავებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

5.2 ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდის სტრუქტურისა და დიზაინის ცვლილება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდის ელექტრონული მოდულებისთვის ბიზნეს პროცესების აღწერის დოკუმენტები მომზადებულია არანაკლებ 30%-ზე და სახელმძღვანელოები მომზადებულია არანაკლებ 70%-ზე;
- ✓ ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდზე განთავსებული მოდულების სტრუქტურის და დიზაინის ცვლილების შესაბამისად საინფორმაციო ღონისძიებები განხორციელებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

5.3 გადახდის წყაროდან მიღებულ შემოსავლებზე შეღავათის უფლებებით მოსარგებლე ფიზიკური პირებისთვის ზედმეტად გადახდილი თანხების დაბრუნების პროცედურის გამარტივება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ურთიერთანამშრომლობის მემორანდუმი გაფორმებულია არანაკლებ 3 უწყებასთან;
- ✓ მესამე მხარესთან ინფორმაციის გაცვლა ხორციელდება ავტომატურ რეჟიმში;
- ✓ ზედმეტად გადახდილი თანხების ავტომატურად დაბრუნების პროგრამული მოდული სატესტო რეჟიმში ფუნქციონირებს;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

5.4 ახლად რეგისტრირებული და პოტენციური გადასახადის გადამხდელების ცნობიერების დონის ამაღლება - „მოგზაურობა შემოსავლების სამსახურში“

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ახლად რეგისტრირებული გადამხდელთა ცნობიერების დონის ამაღლების მიზნით, ვებგვერდსა და ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდზე შესაბამისი მოდულები/ინფორმაციები განთავსებულია და საინფორმაციო კამპანია განხორციელებულია;
- ✓ „მოგზაურობა შემოსავლების სამსახურში“-პროექტის ფარგლებში, სასწავლო დაწესებულებებიდან შემოსავლების სამსახურში ვიზიტისას მისაწოდებელი ინფორმაცია შერჩეულია და გადამზადებულია პირები, რომლებიც უზრუნველყოფენ შეხვედრის ფარგლებში ვიზიტორების დახვედრას და ინფორმაციის მიწოდებას.
- ✓ შეთანხმება საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროსთან მიღწეულია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

6. საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების გაუმჯობესება

6.1 მონაცემთა საცავის (Data Warehouse) მხარდაჭერა და განვითარება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ მონაცემთა საცავში შექმნილია/დამატებულია არანაკლებ ოთხი მოდული ან/და რეპორტთა ჯგუფი;
- ✓ მონაცემთა საცავში ინტეგრირებულია არანაკლებ ორი ახალი წყაროსგან მიღებული მონაცემი;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

6.2 შემოსავლების სამსახურის საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების მოდერნიზაცია

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ შემოსავლების სამსახურის საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საოპერაციო და სასიცოცხლო ციკლის გახანგრძლივების უზრუნველსაყოფად ძირითადი ბიზნეს პროცესების 60% გადაყვანილია ახალ ტექნოლოგიაზე;
- ✓ მონაცემთა საინფორმაციო სისტემების 10%-ის მოდერნიზაცია განხორციელებულია საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის, ფუნქციონირების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად;
- ✓ მოდერნიზაციის პროცესში მონაწილე თანამშრომელთა გადამზადება განხორციელებულია საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის, მარეგულირებელი მოთხოვნებისა და მოწინავე ტექნოლოგიების გაცნობის მიზნით.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

6.3 საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების გამოთვლითი მექანიზმების გაძლიერება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ტექნოლოგიური გადაიარაღება განხორციელებულია;
- ✓ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემებში არსებული ძირითადი მონაცემების მიგრაცია განხორციელებულია;
- ✓ არანაკლებ 20 თანამშრომელის გადამზადება განხორციელებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

6.4 მესამე მხარეებთან ელექტრონული ინფორმაციის ურთიერთგაცვლის განახლებული მექანიზმის დანერგვა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ტექნოლოგიური გადაიარაღება განხორციელებულია;
- ✓ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემებში არსებული ძირითადი მონაცემების მიგრაცია განხორციელებულია;
- ✓ არანაკლებ 20 თანამშრომელის გადამზადება განხორციელებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

6.5 შემოსავლების სამსახურის ძირითადი მაჩვენებლების (KPI) ავტომატური ანალიტიკური ანგარიშების განვითარება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ საგადასახადო და საბაჟო მიმართულებით ავტომატური ანალიტიკური ანგარიშები (დემზორდები/პროტოტიპები) მომზადებულია, ძირითადი საგადასახადო ვალდებულებების, საგადასახადო შემოსავლებისა და ძირითადი საბაჟო პროცედურების ჭრილში.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

6.6 პროექტების მართვის ელექტრონული სისტემის დანერგვა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ პროექტების მართვის ელექტრონული სისტემა შერჩეულია;
- ✓ პროექტების მართვის ელექტრონული სისტემა დანერგილია;
- ✓ ელექტრონულ სისტემაში თანამშრომელთა გადამზადება განხორციელებულია (არანაკლებ პროექტის მენეჯერები).

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

6.7 საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და IT პროექტების მართვის პროცესების სტანდარტიზაცია

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და IT პროექტების მართვის არანაკლებ 5 პროცესის პროცედურები და პოლიტიკები შესაბამისობაშია მოყვანილი საერთაშორისო სტანდარტებთან (ITIL/PMI/PRINCE2/ISO/COBIT/CMMI);
- ✓ საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრის ჯამში არანაკლებ 20 თანამშრომლისა გადამზადებულია IT მართვის თანამედროვე მეთოდებში / საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და IT პროექტების მართვის საერთაშორისო სტანდარტებში;
- ✓ ელექტრონულ სისტემაში თანამშრომელთა გადამზადება განხორციელებულია (არანაკლებ პროექტის მენეჯერები).

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

7. ინფორმაციული უსაფრთხოების სისტემის თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა

7.1 ინფორმაციული უსაფრთხოების სისტემის განახლება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ ინფორმაციული უსაფრთხოების შესახებ საქართველოს კანონის ძირითად მოთხოვნებთან შესაბამისობა სრულად მიღწეულია;
- ✓ პირველი და მეორე კატეგორიების კრიტიკული ინფორმაციული სისტემების სუბიექტებისთვის ინფორმაციული უსაფრთხოების მინიმალური მოთხოვნების დადგენის შესახებ" საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის სსიპ – საქართველოს ოპერატიულ-ტექნიკური სააგენტოს უფროსის 2021 წლის 21 დეკემბრის №35 ბრძანებით განსაზღვრული, ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვის პირველ ეტაპზე ორგანიზაციის მხრიდან შესასრულებელი მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია;
- ✓ უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ხელსაწყოები დანერგილია და ხდება პერიოდული მონიტორინგი;
- ✓ საერთაშორისო სტანდარტის ISO 27001-ის მოთხოვნების არანაკლებ 60% დაკმაყოფილებულია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

8. ორგანიზაციული რისკების მართვის სისტემის განვითარება

8.1 ორგანიზაციული რისკების ინტეგრირებული მართვის სისტემის გაძლიერება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ შემუშავებული და დამტკიცებულია სამსახურის არანაკლებ 2 დეპარტამენტის ოპერაციული რისკების რეესტრი;
- ✓ განახლებული და დამტკიცებულია სამსახურის არანაკლებ 5 დეპარტამენტის ოპერაციული რისკების რეესტრები;
- ✓ სტრატეგიული რისკების რეესტრი შემუშავებულია;
- ✓ ანგარიშგების სისტემა დანერგილია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

9. ევროკავშირთან ინტეგრაციული პროცესების მხარდაჭერა

9.1 „ახალი კომპიუტერიზებული სატრანზიტო სისტემის (NCTS)” (New Computerized Transit System) ამოქმედება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ „ახალი კომპიუტერიზებული სატრანზიტო სისტემა (NCTS)” (New Computerized Transit System) ამოქმედებულია;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

9.2 ევროკავშირის საგადასახადო და საბაჟო პროგრამაში ჩართულობა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ საგადასახადო და საბაჟო პროგრამების ფარგლებში გრანტი ჩარიცხულია და სულ მცირე 10 აქტივობა განხორციელებულია შემდეგი მიმართულებებით: სახვადასხვა ქვეყნებს შორის გამოცდილების გაზიარება, თანამშრომლობის გაუმჯობესება, ადამიანური რესურსების განვითარება, საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება და სხვა;

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

9.3 CRS სტანდარტის დანერგვა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: შემოსავლების სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

- ✓ CRS-ის განახლებული ვერსიის დასანერგად საჭირო პროექტები მომზადებულია;
- ✓ კანონშესაბამისობის უზრუნველსაყოფად შიდა პროცედურული სახელმძღვანელო მომზადებულია;
- ✓ კანონშესაბამისობის შემოწმების მიზნებისთვის სტრუქტურული ერთეული განსაზღვრულია და კანონშესაბამისობის შემოწმებაში ჩართული პირები გადამზადებულია;
- ✓ გამჭვირვალობისა და ინფორმაციის გაცვლის გლობალური ფორუმის რეკომენდაციების გათვალისწინებით შესაბამისი საკანონმდებლო პროექტები მომზადებული/ინიცირებულია.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

V - ფისკალური რისკები

1.1 იმ საწარმოებში, სადაც საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო მართავს აქციებს/წილს, პარტნიორის/აქციონერის როლის შესრულება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ფისკალური რისკების მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: სახელმწიფო საწარმოთა აქციონერის როლის შესრულება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კორპორაციულ მართვაში ხარვეზების გამოვლენა და აღმოფხვრა.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

1.2 ფისკალური რისკების ანალიზის დოკუმენტის მომზადება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ფისკალური რისკების მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: საქართველო ფინანსთა სამინისტრო თან დაურთავს ფისკალური რისკების ანალიზის დოკუმენტს 2026 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის პირველ, მეორე და მესამე წარდგენებს. დოკუმენტში, სულ მცირე, შენარჩუნდება 2023-2024 წწ სტანდარტი. ამასთან, დამატებით დაიხვეწება გრძელვადიანი ფისკალური რისკების ანალიზის მიმართულება.

პერიოდი: ივლისი - დეკემბერი

1.3 სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური ზედამხედველობა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ფისკალური რისკების მართვის დეპარტამენტი

შესრულების მაჩვენებელი: საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 10 ივნისის №1012 განკარგულების სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური ზედამხედველობის განხორციელების წესის შესაბამისად, განკარგულებით გამიჯნული საწარმოების კორპორაციული განზრახვის განაცხადის შეთანხმება.

პერიოდი: სექტემბერი - დეკემბერი

VI - აღრიცხვა და ანგარიშგება

1. დარიცხვის მეთოდის შესაბამისი IPSAS სტანდარტების დანერგვა

1.1 დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული IPSAS სტანდარტების დამატებით შემოღება საჯარო სექტორში; IPSAS სტანდარტების მოთხოვნებთან და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან შესაბამისობის მიზნით, აღრიცხვა-ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების დახვეწა და გაუმჯობესება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: სამოქმედოდ შემოღებული IPSAS სტანდარტების მოთხოვნების და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, ასევე, საჯარო სექტორში დამატებით დარიცხვის მეთოდის შესაბამისი IPSAS სტანდარტების შემოღების მიზნით, მომზადებულია შესაბამისი ნორმატიული აქტების ცვლილებების პროექტები და დამტკიცებულია ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

1.2 საჯარო სექტორის ბუღალტრებისთვის სამუშაო შეხვედრების, სემინარების, ტრენინგების და ა.შ გამართვა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური, სსიპ-ფინანსთა სამინისტროს აკადემია

შესრულების მაჩვენებელი: საჯარო სექტორის ბუღალტრები გადამზადებულები არიან და პრაქტიკაში იყენებენ სამუშაო შეხვედრების, სემინარების, ტრენინგების და ა.შ ფარგლებში მიღებულ ცოდნას IPSAS სტანდარტების მოთხოვნებთან დაკავშირებით

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.3 მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება სამოქმედოდ შემოღებული IPSAS სტანდარტების საფუძველზე

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: სამოქმედოდ შემოღებული დარიცხვის მეთოდის შესაბამისი IPSAS სტანდარტების საფუძველზე მომზადებულია მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და გამჭვირვალობისთვის გამოქვეყნებულია სახაზინო სამსახურის ვებ-გვერდზე

პერიოდი: იანვარი-ივლისი

2. სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის (PFMS) განვითარება

2.1 სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში (PFMS) ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) ფუნქციონალების შემუშავება/განვითარება და არსებული ბიზნეს-პროცესების დახვეწა/გამარტივება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური, საფინანსო ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: ჩატარებულია შესაბამისი ბიზნეს-პროცესების ანალიტიკა; შემუშავებულია შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფა; ბიზნეს-პროცესები დახვეწილია/გამარტივებულია და გამართულად ფუნქციონირებს

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

2.2 საჯარო სკოლების ინტეგრირება სახელმწიფო მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში (PFMS)

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური, საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: საჯარო სკოლები ჩართულნი არიან სახელმწიფო მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში; საჯარო სკოლების მიერ შემოსულობების მიღება და გადასახდელების გადახდა ხორციელდება ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) მეშვეობით.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

2.3 სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების ინტეგრირება სახელმწიფო მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში (PFMS)

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური, საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოები ჩართულნი არიან სახელმწიფო მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში; სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების მიერ შემოსულობების მიღება და გადასახდელების გადახდა ხორციელდება ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) მეშვეობით.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

2.4 საჯარო სკოლების წარმომადგენლების გადამზადება ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) გამოყენებასთან/ცვლილებებთან დაკავშირებით

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური, საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური, სსიპ-ფინანსთა სამინისტროს აკადემია

შესრულების მაჩვენებელი: საჯარო სკოლების წარმომადგენლები გადამზადებულები არიან ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) გამოყენებასთან/ცვლილებებთან დაკავშირებით

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

2.5 სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების წარმომადგენლების გადამზადება ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) გამოყენებასთან/ცვლილებებთან დაკავშირებით

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სახაზინო სამსახური, სსიპ - საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური, სსიპ - ფინანსთა სამინისტროს აკადემია

შესრულების მაჩვენებელი: სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების წარმომადგენლები გადამზადებულები არიან ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) გამოყენებასთან/ცვლილებებთან დაკავშირებით

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

VII - ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა

1. ანგარიშგების პორტალის ეფექტური ფუნქციონირება

1.1 ანგარიშგების პორტალის განვითარება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი:

რეფორმისა და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიმართულებით საწარმოთათვის განხორციელებული ცნობიერების ამაღლებასთან დაკავშირებული აქტივობები (მათ შორის, საინფორმაციო ვიდეოები, ჩატარებული პრეზენტაციები, ტრენინგები, დამხმარე სახელმძღვანელოებისა და მასალების განთავსება ვებ-გვერდებსა და სოციალურ მედიაში);

ნათარგმნი და სამსახურის ვებგვერდზე განთავსებული განახლებული ფასს სტანდარტები;

კორპორაციული მდგრადობის ანგარიშგების სტანდარტების თარგმნა და განთავსება სამსახურის ვებგვერდზე;

ციფრული ანგარიშგების სტანდარტის (XBRL) დანერგვის პროცესის ინიცირება;

ანგარიშგების წარდგენის ჩანართის მეშვეობით (**Reportal.ge | SARAS**) გასაჯაროებული 70 000-ზე მეტი საწარმოს 2023 და 2024 წლის ანგარიშგება სამსახურის პორტალზე (**Reportal.ge**);

სამართლებრივი ჩარჩოს სრულყოფა - „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ შემუშავებული კანონპროექტი შეთანხმებულია პროფესიულ ორგანიზაციებთან და წარდგენილია საქართველოს მთავრობასთან შემდგომი სამართლებრივი მსვლელობის მიზნით.

2. ანგარიშგების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (IFRS, IFRS for SMEs)

შესაბამისობის მიმოხილვა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: სდპ, I და II კატეგორიის საწარმოების 40 ფინანსური ანგარიშგების დეტალური მიმოხილვა ფასს სტანდარტებთან (IFRS) შესაბამისობის შემოწმების მიზნებისთვის. დამატებით, 20 ფინანსური ანგარიშგების მიმოხილვა, იმ სუბიექტების მიმართ, ვინც შემოწმდა გასულ წელს, გამოვლენილი შეუსაბამობების გამოსწორების შემოწმების მიზნით. ასევე, მესამე კატეგორიის 150 საწარმოს ფინანსური ანგარიშგების დეტალური მიმოხილვა, მსს ფასს სტანდარტთან (IFRS for SMEs) შესაბამისობის შემოწმების მიზნით;

სამართლებრივი ჩარჩოს სრულყოფა - შემუშავებულია კანონქვემდებარე აქტი ანგარიშგებების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (IFSR, IFRS for SMEs) შესაბამისობის მიმოხილვის შესახებ.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

3. აუდიტორული მომსახურების ხარისხის ზრდის ხელშეწყობა

3.1 აუდიტორული მომსახურების ხარისხის ზრდა; სამართლებრივი ჩარჩოს სრულყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: 36 აუდიტორული ფირმისთვის ჩატარებული ხარისხის კონტროლის სისტემის მონიტორინგი.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი.

3.2. კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების შემოწმება (მოკვლევა)

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: 3 აუდიტორული ფირმის/აუდიტორის მოკვლევა კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შემოწმების მიზნით;

სამართლებრივი ჩარჩოს სრულყოფა - „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ შემუშავებული კანონპროექტი შეთანხმებულია პროფესიულ ორგანიზაციებთან და წარდგენილია საქართველოს მთავრობასთან შემდგომი სამართლებრივი მსვლელობის მიზნით.

4. ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების ზედამხედველობა

4.1. ანგარიშვალდებულ პირთა რეესტრის წარმოება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: სამსახური რეესტრების მართვას ახორციელებს სამართლებრივი ჩარჩოს შესაბამისად. რეგორმის მიმდინარეობისას წარმოშობილი საჭიროების შესაბამისად სარეგისტრაციო წარმოების პროცესი დახვეწილია/განვითარებულია.

4.2. სამართლებრივი ჩარჩოს სრულყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: გამოცემულია კანონქვემდებარე აქტები რომლებიც ფარავს ინსპექციებისა და აღსრულების საკითხებს.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი.

4.3. ანგარიშვალდებულ პირთა წრის ცნობიერების ამაღლება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: გამოცემულ სამართლებრივი აქტების მიმართულებით ანგარიშვალდებულ პირებისთვის ჩატარებულია ცნობიერების ამაღლების პრეზენტაციები, პროფესიაში, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლისა და 13¹ მუხლის ფარგლებში, ჩატარებულია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის მიმართულებით განგრძობითი განათლების სულ მცირე სამი (3) სასწავლო კურსი/ტრენინგი

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი.

VIII - სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემის განვითარება

1.1 ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის განვითარება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ჰარმონიზაციის ცენტრი

შესრულების მაჩვენებელი:

1. შემუშავებული და საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენილია სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემის განვითარების შესახებ კონსოლიდირებული წლიური ანგარიში.
2. შემუშავებული და საჯაროდ ხელმისაწვდომია ფინანსური მართვისა და კონტროლის განახლებული სახელმძღვანელო
3. ყველა ცენტრალურ სამინისტროს გაფორმებული აქვს საბიუჯეტო პროგრამის ფარგლებში მომსახურების გაწევის შესახებ შეთანხმება სულ მცირე ორ დაქვემდებარებულ საბიუჯეტო ორგანიზაციასთან.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

1.2 შიდა აუდიტის განვითარება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: ჰარმონიზაციის ცენტრი

შესრულების მაჩვენებელი:

1. შიდა აუდიტორთა სერტიფიცირების პროგრამის ფარგლებში გადამზადებულია მინიმუმ 50 შიდა აუდიტორი.
2. შემუშავებულია შიდა აუდიტორთა უწყვეტი პროფესიული განვითარების პროგრამა, რომელიც შესაბამისობაშია შიდა აუდიტის გლობალურ სტანდარტებთან (GIAS).
3. განახლებულია შიდა აუდიტორთა სერტიფიცირების პროგრამის სასწავლო მასალები ახალი შიდა აუდიტორთა გლობალური სტანდარტების (GIAS) შესაბამისად.

პერიოდი: იანვარი - დეკემბერი

პროგრესი:

IX - ინფორმაციული ტექნოლოგიები

1. საჯარო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის მხარდაჭერა და განვითარება

1.1 eBudget - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სსიპ საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: საინვესტიციო პროექტების შეფასების სისტემის დასრულებული იტერაციის გაშვება რეალურ გარემოში და შემდგომი იტერაციის შესაბამისი ფუნქციონალის შექმნა; პროგრამული ბიუჯეტის ფუნქციონალის გადაკეთება-მორგება ახალ მოთხოვნებთან და შესაბამისი ანგარიშგების დოკუმენტების შექმნა; ბიუჯეტიდან ბიუჯეტზე კონკრეტული დაფინანსების წყაროში თანხის გადატანის ფუნქციონალის შექმნა; კანონში ცვლილების მოდელირების ფუნქციონალის შექმნა; დინამიური ანგარიშგების ფუნქციონალის განზოგადება სხვადასხვა მოდულებზე; მიმდინარე ამოცანების ფარგლებში სისტემის ფუნქციონალისა და შესაბამისი მოდულების მოდერნიზება ან ახლის დამატება.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.2 eTreasury - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სსიპ საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: წინა წლებში გადახდილი თანხების მიმდინარე წელს დაბრუნების პროცესის დახვეწა; ღია პაკეტების ავტომატური დახურვის პროცესის დამატება; SWIFT-ის კონვერტაციის საბუთის ავტომატური მიღება და SWIFT-ში სავალუტო დავალებების ავტომატური გაგზავნა ავტოკლიენტის საშუალებით; ხაზინის მთავარ წიგნში კონვერტაციების და სავალუტო მოთხოვნების საბუღალტრო გატარებების ფუნქციონალის დახვეწა; ხაზინის მთავარი წიგნის ოპტიმიზაცია; მიმდინარე ამოცანების ფარგლებში სისტემის ფუნქციონალისა და შესაბამისი მოდულების მოდერნიზება ან ახლის დამატება.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.3 eDMS - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სსიპ საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: გამოსყიდვებისა და გაცვლების ფუნქციონალის დანერგვა რეალურ გარემოში და საშინაო ვალის ანგარიშგების დოკუმენტებში მათი გათვალისწინება; DMNAT სისტემის სრული ფუნქციონალის, ანგარიშგების დოკუმენტების ინტეგრირება eDMS სისტემაში; ჩამორიცხვების ფუნქციონალის სრულყოფა; პროექტებზე გეგმიური და ფაქტიური ინფორმაციის წამოღების ავტომატიზაცია ბიუჯეტისა და ხაზინის სისტემებიდან და ანგარიშგების შესაბამისი დოკუმენტების შექმნა; მიმდინარე ამოცანების ფარგლებში სისტემის ფუნქციონალისა და შესაბამისი მოდულების მოდერნიზება ან ახლის დამატება.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.4 eHRMS - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სსიპ საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: პროფესიული განვითარების მოდულის ფუნქციონალის მოდერნიზება და განვითარება ახალი მოთხოვნების შესაბამისად, სტატისტიკური რეპორტის განახლება და ახალი რეპორტების დამატება. სისტემაში ახალი პროფესიული განვითარების შედეგების კითხვარის მოდულის იმპლემენტაცია. eHRMS სისტემის ინტეგრირება ტრენინგების ელექტრონულ სისტემასთან, კერძოდ შესაბამისი ტექნიკური გადაწყვეტები და სრული ციკლის მხარდაჭერა. სისტემაში ახალი მოთხოვნების რეალიზება და მომხმარებელთა მუდმივი მხარდაჭერა; საჯარო ორგანიზაციებში სისტემის დანერგვის პროცესის გაგრძელება.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

1.5 ფინანსთა სამინისტროს ICT-ინფრასტრუქტურის მდგრადობის უზრუნველყოფა

პასუხისმგებელი სტრუქტურა: სსიპ საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

შესრულების მაჩვენებელი: საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და მისი სტრუქტურული ერთეულების IT ინფრასტრუქტურის ეფექტიანი გამართული ფუნქციონირება, ბიზნეს-უწყვეტობის უზრუნველყოფა, განვითარება და ტექნიკური მხარდაჭერა.

პერიოდი: იანვარი-დეკემბერი

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის 2025 წლის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების ხარჯთაღრიცხვა

#	მიმართულება/ღონისძიება	დაფინანსების მთლიანი მოცულობა/დაფინანსების წყარო (ლარი); პროგრამული კოდი და დასახელება
	I - მაკროეკონომიკური ანალიზი და ფისკალური პოლიტიკა	23 01 - სახელმწიფო ფინანსების მართვა
		2,300,000
1	მაკროეკონომიკური პროგნოზირების და ანალიზის გაუმჯობესება	1,200,000
1.1	კვარტალური პროგნოზირების მოდელის შემუშავება	135,000
1.2	მაკროეკონომიკური პროგნოზების ანალიზის გაუმჯობესება და ანალიტიკური ინფორმაციის გაზრდა	160,000
1.3	ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების შესახებ ანალიტიკური ინფორმაციის მომზადება	135,000
1.4	მაკროეკონომიკური კვლევითი ნაშრომების გამოქვეყნება	65,000
1.5	ეკონომიკის განვითარებაზე მოქმედი შოკების ანალიზი, სცენარების შედგენა და მაკროეკონომიკური რისკების შეფასება	150,000
1.6	სტრეს-ტესტების ანალიზი	110,000
1.7	საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი რეკომენდაციების მომზადება	80,000
1.8	სოციალურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილებების შეფასებასა და სტრატეგიების შემუშავებაში მონაწილეობა მაკროეკონომიკური პროგნოზირების კუთხით	135,000
1.9	ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესების მიზნით სტრატეგიის დამუშავების კოორდინაცია და საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობის კოორდინაცია	100,000
1.10	საგადასახადო დანახარჯების შესაფასებლად მონაცემების დამუშავება და ანალიზი, შეფასების არეალის გაზრდა	130,000
2	შემოსავლების პროგნოზირების და ანალიზის გაუმჯობესება	1,100,000

2.1	ერთიანი და სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლების პროგნოზების მომზადება, ბიუჯეტის შემოსავლების პროგნოზების არსებული მეთოდოლოგიის დახვეწა და ალტერნატიული მეთოდოლოგიის შემუშავება	600,000
2.2	სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სამუშაოთა ორგანიზება და მონაცემთა გავრცელება ქვეყანაში მიღებული სტატისტიკური მეთოდოლოგიით და საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციათა გათვალისწინებით. ევროპული აღრიცხვის სტანდარტის (ESA) და ევროპის სტატისტიკური სტრუქტურების მუშაობის სპეციფიკის გაცნობა და ამ მიმართულებებით ადამიანური შესაძლებლობების და ცნობიერების ამაღლება.	500,000
II - ბიუჯეტირება		
		23 01 - სახელმწიფო ფინანსების მართვა; 2305 - საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება
		5,750,000
1	ბიუჯეტის მართვის სრულყოფა	5,750,000
1.1	წლიური ბიუჯეტის კანონის შემუშავება	900,000
1.2	საშუალოვადიანი დაგეგმვის ეფექტურობის გაზრდა (MTEF)	900,000
1.3	პროგრამული ბიუჯეტის გაუმჯობესების ხელშეწყობა სახელმწიფო და ადგილობრივ დონეზე	500,000
1.4	პროგრამების ეფექტიანობის შეფასება (Spending Review)	300,000
1.5	საბიუჯეტო დოკუმენტაციის ფისკალური მართვის პრინციპებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა	200,000
1.6	საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების მართვის ერთიანი ციკლის ჩამოყალიბება	850,000
1.7	წლიური და კვარტალური ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება, მაკონტროლებლის წინაშე ანგარიშვალდებულების გაძლიერება	900,000
1.8	საბიუჯეტო პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა	300,000
1.9	მუნიციპალიტეტების მიერ ფინანსების მართვის გაუმჯობესება	500,000
1.10	საბიუჯეტო პროცესის მხარდაჭერა შესაბამისი კანონმდებლობის სრულყოფით	100,000
1.11	სტრატეგიულ მიმართულებებსა და ბიუჯეტს შორის კავშირების გაძლიერება	300,000

		23 01 - სახელმწიფო ფინანსების მართვა
	III - მთავრობის ვალის მართვა	4,416,500
1	მთავრობის ვალის მართვის საშუალოვადიანი სტრატეგიის განახლება	1,573,000
2	სახელმწიფო ვალის შესახებ კანონის განახლება	907,500
3	მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება	1,936,000
3.1	ვალდებულებების მართვის ოპერაციების აქტიური გამოყენება	748,900
3.2	პირველადი დილერების საპილოტე პროგრამის გაფართოება	674,000
3.3	მთავრობის ვალის წლიური ანგარიშის განახლება	513,000
	IV - საგადასახადო და საბაჟო საკითხები	23 01 - სახელმწიფო ფინანსების მართვა 23 02 - შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება
		22,891,000
1	საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება	2,650,000
1.1	ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან საგადასახადო კანონმდებლობის ჰარმონიზება	530,000
1.2	საგადასახადო კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა და დაბეგვრის არსებული პრაქტიკის ანალიზის საფუძველზე საჯარო გადაწყვეტილებების გამოცემა	840,000
1.3	საბაჟო კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა	740,000
1.4	საერთაშორისო საგადასახადო პოლიტიკის სრულყოფა	540,000
2	საგადასახადო და საბაჟო ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებული კანონშესაბამისობის ამაღლება	10,907,000
2.1	კანონშესაბამისობის გეგმით განსაზღვრულ პრიორიტეტულ მიმართულებებზე მიზნობრივი ღონისძიებების განხორციელება	8,436,000
2.2	პირველადი საგადასახადო დოკუმენტების მოდერნიზაცია	792,000
2.3	საქონლის/მომსახურების აღრიცხვის უნიფიცირებული სისტემის დანერგვა	327,000
2.4	მცირეფასიანი საქონლის იმპორტის ადმინისტრირების გაუმჯობესება	222,000
2.5	სუბიექტის ლიკვიდაცია/რეორგანიზაციისას შემოსავლების სამსახურში არსებული პროცესების მოდერნიზაცია	428,000
2.6	შელავათიანი სტატუსებისა და სპეციალური დაბეგვრის რეჟიმების მონიტორინგის პროგრამა	702,000
3	საბაჟო რისკების მართვისა და წინასწარი ინფორმაციის გაცვლის სისტემის განვითარება	764,000

3.1	NMSW - ეროვნული საზღვაო ერთი ფანჯრის პრინციპის დანერგვა (სისტემაში გაერთიანება)	124,000
3.2	წარმოშობის სერთიფიკატების პროგრამული უზრუნველყოფა	53,000
3.3	მანქანური სწავლების და რობოტიზაციის ტექნოლოგიის გამოყენებით საბაჟო პროცესების ავტომატიზაცია	234,000
3.4	საფოსტო გზავნილით გადაადგილებული საქონლის მიმართ საბაჟო ზედამხედველობის, საბაჟო კონტროლისა და საბაჟო ფორმალობების (მათ შორის, საქონლის გამოკვლევა/ექსპერტიზა) გაუმჯობესება	247,000
3.5	საბაჟო მიმართულებით წინასწარი ინფორმაციის გაცვლის სისტემის განვითარება	106,000
4	საგადასახადო დავალიანების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	435,000
4.1	საგადასახადო დავალიანების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	435,000
5	დაინტერესებულ პირთა საჭიროებაზე მორგებული სერვისების განვითარება	2,796,000
5.1	სამსახურის სერვისების ოპტიმიზაცია	777,000
5.2	ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდის სტრუქტურისა და დიზაინის ცვლილება	762,000
5.3	გადახდის წყაროდან მიღებულ შემოსავლებზე შეღავათის უფლებით მოსარგებლე ფიზიკური პირებისთვის ზედმეტად გადახდილი თანხების დაბრუნების პროცესის ავტომატიზაცია	559,000
5.4	ახლად რეგისტრირებული და პოტენციური საგადასახადო დავალიანების ცნობიერების დონის ამაღლება - „მოგზაურობა შემოსავლების სამსახურში“	698,000
6	საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების გაუმჯობესება	3,538,000
6.1	მონაცემთა საცავის (Data Warehouse) მხარდაჭერა და განვითარება	649,000
6.2	შემოსავლების სამსახურის საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების მოდერნიზაცია	1,343,000
6.3	საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების გამოთვლითი მექანიზმების გაძლიერება	328,000
6.4	მესამე მხარეებთან ელექტრონული ინფორმაციის ურთიერთგაცვლის განახლებული მექანიზმის დანერგვა	329,000
6.5	შემოსავლების სამსახურის ძირითადი მაჩვენებლების (KPI) ავტომატური ანალიტიკური ანგარიშების განვითარება	331,000
6.6	პროექტების მართვის ელექტრონული სისტემის დანერგვა	137,000
6.7	საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და IT პროექტების მართვის პროცესების სტანდარტიზაცია	421,000
7	ინფორმაციული უსაფრთხოების სისტემის თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა	1,030,000
7.1	ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვის მიზნით კანონდებლობით და საერთაშორისო სტანდარტით ISO 27001 განსაზღვრული ვალდებულებების და მოთხოვნების დაკმაყოფილება	1,030,000
8	ორგანიზაციული რისკების მართვის სისტემის განვითარება	367,000
8.1	ორგანიზაციული რისკების მართვის სისტემის განვითარება	367,000
9	ევროკავშირთან ინტეგრაციული პროცესების მხარდაჭერა	404,000
9.1	„ახალი კომპიუტერიზებული სატრანზიტო სისტემის (NCTS)” (New Computerized Transit System) ამოქმედება	71,000

9.2	ევროკავშირის საგადასახადო და საბაჟო პროგრამაში ჩართულობა	202,000
9.3	CRS სისტემის დანერგვა	131,000
V - ფისკალური რისკები		
		23 01 - სახელმწიფო ფინანსების მართვა
		850 000
1	სახელმწიფო საწარმოთა აქციონერის როლის პილოტირება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში	330 000
2	ფისკალური რისკების ანალიზის დოკუმენტის მომზადება	300 000
3	სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური ზედამხედველობა	220 000
VI - აღრიცხვა და ანგარიშგება		
		23 01 - სახელმწიფო ფინანსების მართვა
		3,811,800
1	დარიცხვის მეთოდის შესაბამისი IPSAS სტანდარტების დანერგვა	1,450,000
1.1	IPSAS სტანდარტების მოთხოვნებთან და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან შესაბამისობის მიზნით, საჯარო სექტორში აღრიცხვა-ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების დახვეწა და გაუმჯობესება	300,000
1.2	საჯარო სექტორის ბუღალტრებისთვის სამუშაო შეხვედრების, სემინარების, ტრენინგების და ა.შ. გამართვა	900,000
1.3	მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება სამოქმედოდ შემოღებული IPSAS სტანდარტების საფუძველზე	250,000
2	სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის (PFMS) განვითარება	2,361,800
2.1	სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში (PFMS) დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული ხაზინის მთავარი წიგნის ფუნქციონალების შემუშავება/განვითარება და არსებული ბიზნეს-პროცესების დახვეწა/გამარტივება	300,000
2.2	საჯარო სკოლების ინტეგრირება სახელმწიფო მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში (PFMS)	811,800
2.3	სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების ინტეგრირება სახელმწიფო მართვის ინტეგრირებულ საინფორმაციო სისტემაში (PFMS)	400,000
2.4	საჯარო სკოლების წარმომადგენლების გადამზადება ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) გამოყენებასთან/ცვლილებებთან დაკავშირებით	600,000
2.5	სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების წარმომადგენლების გადამზადება ხაზინის ელექტრონული სისტემის (E-treasury) გამოყენებასთან/ცვლილებებთან დაკავშირებით	250,000

	VII - ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	23 06 - ბუღალტრული, აღრიცხვის ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობა
	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	3,880,000
1	ანგარიშგებების პორტალის ეფექტური ფუნქციონირება	520,000
1.1	ანგარიშგებების პორტალის განვითარება	520,000
2	ანგარიშგებების ხარისხის ზრდის ხელშეწყობა	690,000
2.1	ანგარიშგებების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (IFRS, IFRS for SMEs) შესაბამისობის მიმოხილვა	690,000
3	აუდიტორული მომსახურების ხარისხის ზრდის ხელშეწყობა	1,883,000
3.1	აუდიტორული მომსახურების ხარისხის ზრდა; სამართლებრივი ჩარჩოს სრულყოფა	372,000
3.2	კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების შემოწმება (მოკვლევა)	1,511,000
4	ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების ზედამხედველობა	787,000
4.1	ანგარიშვალდებულ პირთა რეესტრის წარმოება	247,000
4.2	სამართლებრივი ჩარჩოს სრულყოფა	280,000
4.3	ანგარიშვალდებულ პირთა წრის ცნობიერების ამაღლება	260,000
	VIII - სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემის განვითარება	23 01 - სახელმწიფო ფინანსების მართვა
		750,000
1	სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემის განვითარება	750,000
1.1	ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის განვითარება	520,000
1.2	შიდა აუდიტის განვითარება	230,000
	IX - ინფორმაციული ტექნოლოგიები	23 04 - ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა
		5,209,722
1	საჯარო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის მხარდაჭერა და განვითარება	5,209,722

1.1	eBudget - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება	646,908
1.2	eTreasury - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება	2,037,560
1.3	eDMS - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება	404,818
1.4	eHRMS - სისტემის განვითარება და ახალი ფუნქციონალის დამატება	728,758
1.5	ფინანსთა სამინისტროს ICT-ინფრასტრუქტურის მდგრადობის უზრუნველყოფა	1,391,678